

Η ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ, ΑΙΣΘΗΣΗΣ ΑΥΤΟ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ-ΥΠΕΡΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ευθύμιος Κάκουρος, Κατερίνα Μανιαδάκη & Ευάγγελος Ζουρνατζής

ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Βρεφονηπιοκομίας
Ψυχολογικό Κέντρο Αναπτυξιακών και Μαθησιακών Δυσκολιών «ΑΡΣΗ»
Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Ψυχολογίας

Στα πλαίσια της γνωσιακής-συμπεριφορικής θεραπείας για την αντιμετώπιση της Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητας (ΔΕΠ-Υ), ένας από τους βασικούς στόχους του ειδικού είναι η τροποποίηση των δυσλειτουργικών αντιλήψεων των γονέων σχετικά με τις δυσκολίες του παιδιού τους. Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση: α) της αίσθησης αυτο-αποτελεσματικότητας των μητέρων παιδιών με αυξημένες πιθανότητες να παρουσιάζουν ΔΕΠ-Υ και των αντιλήψεών τους ως προς το βαθμό σοβαρότητας του προβλήματος και β) της πιθανής σχέσης μεταξύ των παραπάνω αντιλήψεων και το βαθμό ικανοποίησής τους από τα αποτελέσματα των προσπαθειών τους πριν ζητήσουν τη βοήθεια ειδικού. Οι μητέρες 123 παιδιών ηλικίας 5,5 έως 16,5 ετών (Μ.Ο. =10 έτη και 8 μήνες, Τ.Α.=3 έτη), τα οποία παραπέμφθηκαν σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας, συμπλήρωσαν τα εξής ερωτηματολόγια: α) ADHD Rating Scale-IV (DuPaul et al., 1998) για τη διερεύνηση της πιθανότητας ύπαρξης ΔΕΠ-Υ, και β) ένα ερωτηματολόγιο δικής μας κατασκευής με στόχο τη διερεύνηση των αντιλήψεων των μητέρων σχετικά με τις δυσκολίες του παιδιού τους. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, τα 55 παιδιά (45 αγόρια και 10 κορίτσια) είχαν αυξημένες πιθανότητες να παρουσιάζουν ΔΕΠ-Υ. Οι μητέρες τους είχαν μέτρια αίσθηση αυτο-αποτελεσματικότητας και αντιλαμβάνονταν το πρόβλημα ως σοβαρότερο και πιο δύσκολο αντιμετώπισιμο στα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια. Διαπιστώθηκε επίσης ότι όσο σοβαρότερο θεωρούσαν το πρόβλημα τόσο πιο μειωμένες θεωρούσαν τις δικές τους ικανότητες να το αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά και τόσο πιο αυξημένη την ανάγκη αναζήτησης βοήθειας από ειδικό. Τέλος, η αίσθηση αυτό-αποτελεσματικότητάς τους συσχετιζόταν άμεσα με το βαθμό ικανοποίησής τους από τις προσπάθειες που έκαναν για να βοηθήσουν το παιδί τους. Διαπιστώνεται λοιπόν ότι οι μητέρες των παιδιών με αυξημένες πιθανότητες ύπαρξης ΔΕΠ-Υ χρίζουν βοήθειας από τον ειδικό προκειμένου να αντιλαμβάνονται με μεγαλύτερο ρεαλισμό τις δυσκολίες του παιδιού τους και να αισθάνονται πιο ικανές για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους. Στα πλαίσια αυτής της συλλογιστικής, συζητείται ο ρόλος της τροποποίησης των δυσλειτουργικών αντιλήψεων των γονέων και της αύξησης της αίσθησης αυτο-αποτελεσματικότητάς τους κατά την εφαρμογή ενός θεραπευτικού προγράμματος αντιμετώπισης της ΔΕΠ-Υ.